ESEJ DAMIÁNA F. HUMPOLCE
Naším cílem je psát recenze. Damián se však tak zabral do románu Radky Denemarkové Peníze od Hitlera, že vznikla esej.
ČTĚTE NA STRANĚ 10

PAVEL PEROUTKA: O VRÁNĚ
Rozhodli jsme se oslovit členy kroužku, aby vyndali ze šuplíků své texty ke zveřejnění. Nabídku přijal Pavel.
ČTĚTE NA STRANĚ 8

Obsah

Náš vznik

Svět knihy 2022 bez nás

Čtenářský maraton 2021

Recenze - medailonky autorů - čtenářské tipy
- Karolína Krejčí, sekunda
- Anna Krejčí, sekunda
- Lukáš Zákora, sekunda
- Berenika Smíšková, sekunda
- Justina Uxová, kvinta
- Pavel Peroutka, septima
- Martina Blažeková, vyučující
- Damián F. Humpolec, 3. A
- Viktorie Šohajová, oktáva
- Renata Špačková, vyučující

Jom ha-šoa

Co jsme nezvládli

Co nepatří do šuplíku
- Pavel Peroutka: O vráně

Medailonky měly mít tuto strukturu:
Student/ka ročníku xxx.
Moje první knížka.
Moje první přečtená knížka.
Moje oblíbená knížka.
Knížka, kterou jsem nedočetl/a.
Knížka, která na mě právě čeká.
Knihy mého domova (přibližný počet knih, žánry)

Jak vznikl kroužek Ponoř se do knihy

Na jaře 2021 se **Městská knihovna Mělník** přestěhovala do nových, resp. zrekonstruovaných prostor na náměstí Karla IV. A hned začala nově - ve snaze podpořit nejen čtenářství obyvatel města, ale také kulturní nabídku. Začala také nová etapa spolupráce se školami, tedy i s **Gymnáziem Jana Palacha Mělník**.

Chodíme do knihovny pro knížky, na přednášky, výstavy, spolupořádáme akce (např. *Měli jme underground a máme prd* /ve spolupráci s **Knihovnou Václava Havla**/, projekt *K pramenům*). A také jsme vznikli MY, tedy zájmový kroužek ***Ponoř se do knihy*** .

Vše začalo setkáním **Renaty Špačkové** (já za gymnázium) a **Milady Rezkové** (za knihovnu) v mělnické cukrárně Cake Art v červnu 2021. Zvažovaly jsme možnosti spolupráce mezi oběma institucemi a z řady nápadů, možností vykrystalizoval ten hlavní: vrstevnické recenze knih, případně divadelních představení uváděných v Masarykově kulturním domě. Bylo rozhodnuto, že za knihovnu povede kroužek **Martina Blažeková**.

Kdo je **Martina**? Vystudovala Literární akademii Josefa Škvoreckého, kde později působila jako pedagog. Nyní učí na Vysoké škole kreativní komunikace (výuka práce s informačními zdroji, poznámkovým aparátem, výuka literární teorie a teorie překladu) a také pracuje v mělnické knihovně jako produkční vzdělávacích a kulturních programů. Průpravou jí bylo působení v nakladatelstvích (Talpress, Volvox Globator) a redakcích (A2). Překládá (znalosti jazyků: slovenština, čeština, angličtina, španělština), píše poezii, je autorkou divadelních her. V současné době studuje pro kvalifikaci Ph.D. v oboru Obecná a srovnávací literatura (komparatistika).

Logo nám vytvořil **Vojtěch Stanislav Hrabánek** z kvinty.

Máme za sebou 11 setkání v knihovně, první se uskutečnilo 13. října 2021. Hovoříme o knihách, čteme své recenze, diskutujeme o nich, „hrajeme“ si s texty.

Nyní zveme ke čtení vás.

Svět knihy

Po dvou letech se opět konal pražský *Svět knihy* v obvyklém termínu. Chtěli jsme jet. Měli jsme jet. Ale z důvodu nemoci s námi neměl kdo jet! Již jsme měli zamluvené, kam půjdeme: *Mnohem lepší než obyčejná slohovka, Fantastické psaní, Beseda s Chlapcem, který přežil pochod smrti, Workshop tvůrčího psaní Literární akademie,...* Tak snad 2023.

Čtenářský maraton na Žlutém ostrově

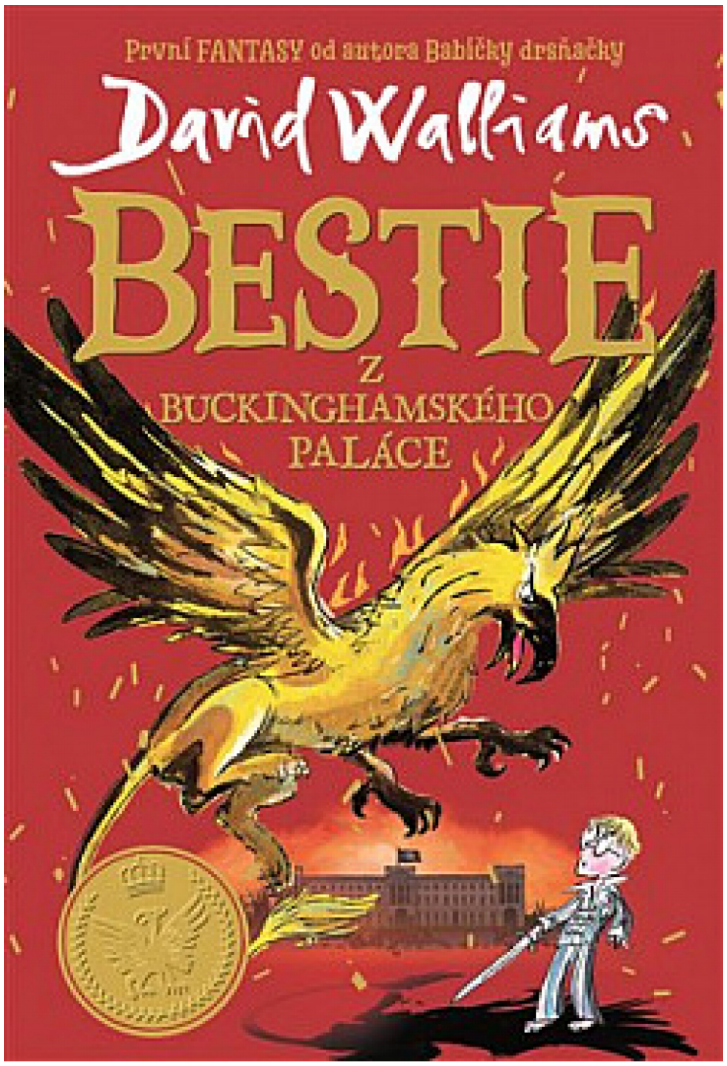

Maraton – něco dlouhého. Nejčastěji běh. V případě Mělníka maraton čtenářský. Čtení ve dnech 2.-4. září 2021, 42 hodin, ve prospěch mělnických škol. Co jim měl přinést? Jedna minuta čtení = 10 Kč. Kdo četl? Žáci, žákyně, vyučující, úředníci, mělnická veřejnost, spisovatelé... I MY. Na knížky pro školu bylo vyčteno 7645 Kč.

Karolína Krejčí, sekunda

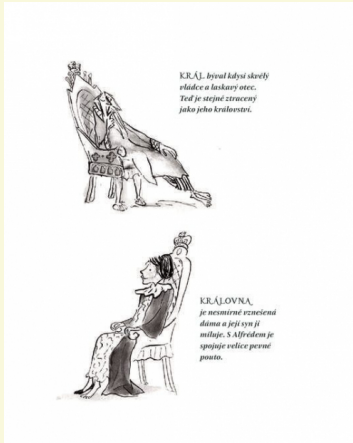
První fantasy Davida Walliamse

Bestie z Buckinghamského paláce (recenze)

David Walliams napsal novou knihu. Jedná se o jeho první fantasy. Knihu jsem si vybrala hlavně proto, že už autora znám a jeho předešlé knihy mě vždy zaujaly. Jako obvykle je kniha ilustrována **Tonym Rossem**. Příběh se odehrává v Británii v roce 2120. Malý princ Alfréd se snaží zachránit zemi před strašlivým protivníkem. Jeho matka je odvezena do vězení v Toweru a otec je příliš skleslý a unavený, než aby bojoval se zlem. Vše tedy zůstalo na Alfrédovi. Celkově se mi kniha líbila, ale při hlubším zamyšlení mi tam některé věci k sobě nepasovaly. Nejspíš toho bylo moc — mytické bytosti, apokalypsou zničený Londýn, do toho lasery střílející roboti a hodně umírání. V některých pasážích knihy jsem se i špatně orientovala, protože text byl někdy chaotický, nevěděla jsem, kdo zrovna mluví. V textu jsou hojně užívána citoslovce, je psaný různým fontem a velikostmi písma, čímž připomíná komiks. Kniha je originální a zábavná. Doporučila bych ji dětem, které mají rády fantasy a komiksy.

WALLIAMS, David. *Bestie z Buckinghamského paláce*. Ilustroval Tony ROSS, přeložila Veronika VOLHEJNOVÁ. Praha: Argo, 2021. ISBN 978-80-257-3484-1.

Neopominutelným spolutvůrcem knih **Davida Williamse** je **Tonny Ross**, ilustrátor knih pro děti. Můžete ho znát i z tvorby **Francesky Simonové**.

O autorce

Jmenuji se **KAROLÍNA KREJČÍ** a jsem žákyní sekundy Gymnázia Jana Palacha Mělník. Už od malička jsem vášnivá čtenářka. Nejprve mi četli rodiče. Z mnoha knih, které jsem díky nim slyšela, si nejvíce pamatuji *Povídání o pejskovi a kočičce* od **Josefa Čapka**. Pak jsem začala číst sama. Mou první přečtenou knihou byla *Čarodějka Winnie* **Valerie Thomasové**. Knihu jsem asi neodložila nikdy, i když mě zrovna nezaujala. Teď mě hodně baví knihy od autora **Ricka Riordana,** mezi něž patří *Percy Jackson* a *Bohové Olympu*. Ráda čtu fantasy a biografické knihy.

Anna Krejčí, sekunda

Mé knižní tipy

Alena Mornštajnová: *Hana*. Kniha je krásně napsaná, rozřazená do tří částí. Dvě pojednávají o jedné době (po válce) z pohledů dvou osob a poslední pojednává o době před a během války. Z knihy se dozvíme, jak válka působila na obyčejné lidi, hlavně i děti, jak ji lidé vnímali a co jim způsobila psychicky. Kniha je opravdu skvělá.
Heather Morris: *Tři sestry*. Kniha je poměrně nová a je taky jiná než předchozí autorčiny knihy. Odehrává se v době války, ale i po ní (právě v tom spočívá odlišnost). Dozvíte se, jaké to bylo pro tři sestry, které byly na dlouhou dobu rozděleny. Dvě odjely do koncentračního tábora, třetí zůstala doma ve Vranově nad Topľou. Kniha má sice smutné téma, ale rozhodně bych ji doporučila.
Filip Rožek: *Gump, pes který naučil lidi žít*. Knihu jsme měli přečíst jako povinnou četbu (na doporučení spolužáků). Ze začátku jsem si myslela, že to bude spíše dětská knížka a moc mě nezaujme. Ale překvapila mě! Má docela dost hluboký příběh a může být i pro mladší čtenáře. Knihu bych doporučila, aby se všichni dozvěděli, že se zvířátky se musí opatrně a že ne vždy je vhodné si nějaké pořizovat.

O autorce

Jmenuji se **ANNA KREJČÍ** a jsem studentka sekundy Gymnázia Jana Palacha Mělník. Už od mala jsem se s knihami setkávala všude. Moje maminka, tatínek i babička mi pořád četli různé dětské knížky. Rodiče si vzpomněli, že mezi mé nejoblíbenější pohádky patřily ty o krtečkovi **Zdeňka Milera**. Když jsem se pak poměrně rychle naučila číst, všechny tetičky a babičky mi začaly kupovat knížky. Moje první, které jsem přečetla, patřily do série *Čarodějka Winnie* od **Valerie Thomassové**. Knížek jsem od té doby přečetla opravdu spoustu. Různé styly, žánry, různí autoři,… Nejvíce mě ale v poslední době chytly příběhy od **Heather Morrisové**. Jedná se o historické romány z doby druhé světové války a z období po ní. Hodně lidí si myslí že jsem na tento typ knih ještě moc mladá, já ale tento názor nesdílím a dále pokračuji ve čtení. Kniha, kterou jsem odložila, se jmenuje *V zajetí zimy*. Napsala ji **Naomi Noviková**. Ze začátku se mi opravdu líbila, prvních 150 stran jsem vyloženě zhltla, ale pak pro mě děj skončil.
Nyní mě čeká kniha od autorky, kterou jsem již zmiňovala, od **Heather Morrisové**. Knížka je celkem nově vydaná a jmenuje se *Tři sestry*. Její předchozí tituly mě opravdu zaujaly, a proto se už nemůžu dočkat, až si i tuto knihu budu moct zapsat do seznamu *Moje přečtené knihy*. Doma mám dokonce celou knihovnu mých přečtených knih. Čítá asi 200 svazků a jsem na ně hrdá.
Dodatek: *Kniha již jistě v seznamu je, neboť nám ji Anička doporučila ve svých tipech.*

Liščí oči (recenze)

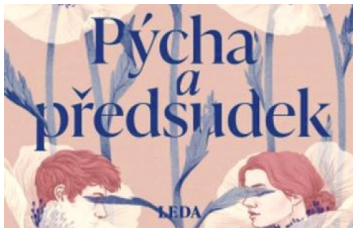
Kniha *Liščí oči* od autorky **Petry Hůlové** je novinka na českém knižním trhu. Kniha zaujme pestrobarevnou obálkou i zajímavým názvem. Vše to začne jednou, když se v koupelně dvou sourozenců, Edy a Zuzky, objeví liška. Když na ni děti políčí granule, další ráno už v misce nic není. V koupelně se ale objeví záhadná díra. Sourozenci se ji rozhodnou prozkoumat. Když do ní skočí, zjistí, že je to vchod do tunelu. Poté, když dojdou na konec, svět se nepodobá tomu současnému… JE SRPEN 1968!!! Společně musí nejen zachránit dědečka, který byl zastřelen na barikádách, ale i celé Československo. Kniha je doprovázena černobílými ilustracemi, ale příběh obrázky dobarvuje. V knize se střídá vyprávění obou hrdinů (Edy a Zuzky) jakožto samostatných postav. Někdy bylo střídání mezi nimi poněkud nepřehledné, protože obě části jsou skoro stejné, což někdy působí až nudně. Myslím si, že tento problém by vyřešilo půjčit „vypravěčské žezlo“ například postavě dědy. Rozhovory Edy a Zuzky, například s postavou Alexandra Dubčeka, nepůsobí ani na fantasy román reálně nebo uvěřitelně. Ale například tísnivou moskevskou atmosféru vystihla Hůlová výborně. Většina knihy byla napínavá, což nebývá pravidlem. Líbily se mi části z života sourozenců, jež působily reálně a přirozeně asi i díky názorům, které prozrazují jejich rodiče, což vytváří efekt mnohovrstevnatých postav. Knihu bych doporučila všem, kteří by se chtěli dozvědět něco o zákulisí okupace, a hlavně lidem, kteří mají rádi dobrodružství.

HŮLOVÁ, Petra. *Liščí oči*. Ilustroval NIKKARIN. Praha: Argo, 2021. ISBN 978-80-257-3595-4.

Berenika Smíšková, sekunda

Můj knižní tip

Na letní četbu bych vřele doporučila knihu od **Jane Austenové** *Pýcha a předsudek*. A to z několika důvodů. Je to velmi oddechová kniha. Žádné boje, konflikty. Knihu můžete číst průběžně, a i když něco zapomenete, nic se neděje, hned se zorientujete. A navíc je to velmi poutavě napsané. Přestože se v ní skoro nic neděje, nudit se rozhodně nebudete.

O autorce

Mé jméno je **BERENIKA SMÍŠKOVÁ**. Chodím do sekundy, tedy 7. třídy. K četbě jsem byla vedena již od malička. Rodina mi jako malé předčítala básničky. Mou první knihou, se kterou jsem se seznámila, byla *Říkadla pro nejmenší*. Později jsem začala číst sama a mou první přečtenou knihou byly *Příběhy ze strašidelného zámku* od **Julie Ginsbachové**. Ke knihám jsem si vypěstovala velmi pozitivní vztah a každé dám šanci a dočtu ji až do konce. Mou nejoblíbenější knihou je *Pýcha a předsudek* od **Jane Austenové**. U nás doma se nachází necelých 6 000 knih.

Hrdinky – příběhy významných českých žen (recenze)

Kniha *Hrdinky* od **Renáty Fučíkové, Kateřiny Tučkové, Lenky Křížové a Anny Musilové** se snaží zaplnit prázdné místo v české populárně naučné literatuře věnující se významným osobnostem. Dosud se v literatuře objevovaly pouze významné ženy, ale běžně nejsou zpracovány příběhy prostých žen. Velkým přínosem knihy je tedy především seznámení čtenáře s osudy hrdinek, které vykonaly něco „velkého“, co ale není běžně společností oslavováno. Některé z nich zachránily Židy, neudaly sousedy při čarodějnickém procesu či šly za svým snem, což nebylo vždy úplně jednoduché. V knize se dobře orientuje, protože je řazena podle historických období a na začátku každé části je shrnutí a přehledná časová osa, proto je vhodná i pro čtenáře, kteří nevynikají v historii. Celkem je v knize přibližně 60 medailonků žen, jež jsou psány velmi čtivým způsobem a vyzdvihují i zajímavosti z osobního života. Všechny čtyři autorky používají podobný styl, kde vedle sebe staví faktografické informace, prokládané přímou řečí, a představu autorek, jak se ženy cítily a jak přemýšlely. Nejedná se tedy v žádném případě o suchý encyklopedický přehled. Knihu ozvláštňují i originální ilustrace, které namalovali studenti umělecké školy, ke každému příběhu jiný ilustrátor. Tím, že je kniha doplněná slovníčkem důležitých výrazů, je vhodná i pro mladší čtenáře. Knihu bych vřele doporučila všem, protože je velmi inspirující. Hodí se pro práci v dějepise a literatuře.

FUČÍKOVÁ, Renáta a Kateřina TUČKOVÁ. *Hrdinky: příběhy významných českých žen*. Praha: Euromedia Group, 2020. Universum (Euromedia Group). ISBN 978-80-242-6888-0.

Lukáš Zákora, sekunda

O autorovi

Jmenuji se **LUKÁŠ ZÁKORA** a jsem studentem sekundy GJP. Rád hraji florbal, plavu, chodím na poznávací výlety a hraji na klavír a trubku. A také rád čtu. Knížka *O veselé mašince* byla mojí první, kterou jsem dostal, první přečtenou byla *Kniha džunglí* od **Walta Disneyho**. V současné době patří mezi mé oblíbené knihy *Dobrodružné příběhy pro kluky a holky*, což jsou zkrácené romány. *Děti z Bullerbynu* od A**strid Lindgrenové** jsem se pokoušel dočíst už třikrát, ale ani jednou se mi to nepodařilo. Právě se chystám číst knížku *Harry Potter a vězeň z Azkabanu*, kterou jsem dostal k Vánocům. Doma máme stovky knih nejrůznějších žánrů. Věřím, že si jich většinu někdy přečtu.

Mé knižní tipy

Andy Griffiths: *Ztřeštěný dům na stromě* (série)
Vtipné komiksové knihy plné fantazie s nekončícím příběhem.

Joanne K. Rowlingová: *Harry Potter* (série)
Tajemné dobrodružné příběhy plné magie.

Jules Verne: *Dva roky prázdnin*
Hodně fantazie, dobrodružství i napětí.

Bestie z Buckinghamského paláce (recenze)

David Walliams napsal své první fantasy. Autor si vyhrál s textem, s velikostí i stylem písma, aby kniha byla zajímavější a upoutala čtenáře, zároveň je takto emočně působivější. Tvůrčím způsobem pracoval s citoslovci, která svým grafickým ztvárněním dodávají poutavému textu netradiční dynamickou podobu. Napínavá kniha je plná dobrodružství a překvapivých akcí. Setkáte se zde také s nádhernými ilustracemi od **Tonyho Rosse**, které zobrazují popisované situace a emoce hlavního hrdiny. Knížka má 464 stran, u nichž se nebudete nudit. Hodí se ke čtení před spaním, když nemáte co dělat, k vyplnění volného času nebo jako školní projekt. Velmi dobře se čte díky obsahu, textu a citoslovcím, které se navzájem doplňují.
Příběh pojednává o tom, jak bude Země vypadat, když se k ní budeme chovat ošklivě. Děj se odehrává v budoucnosti v roce 2120. Velká Británie už neviděla 50 let světlo. Mladý chorý princ Alfréd bude muset vynaložit hodně námahy, aby zachránil svět před ovládnutím Lordem Protektorem. Je to klasické téma boje dobra se zlem.
Knihu doporučuji všem, ale především dětem, mládeži a těm, kteří mají rádi zábavné a dobrodružné příběhy. Dle mého názoru se jedná o velmi kvalitní četbu.

Deník šílenství, konec alkoholičky (recenze)

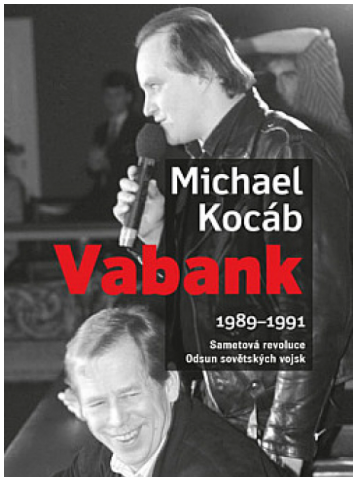
Kniha vypráví příběh mladé ženy, **Veroniky Saforkové**, která dlouhých deset let sváděla boj s alkoholem a sama se sebou. Zlomový bod v jejím životě nastal až při neúspěšném pokusu o sebevraždu, kdy poté nastoupila na protialkoholické léčení. Nyní úspěšně abstinuje. Rozhodla se svůj příběh sdílet a pomoci těm, kteří si procházejí stejnými problémy.
Kromě aktivity na sociálních sítích se rozhodla o svém boji a cestě za lepším životem napsat knížku.
Hned na začátku autorka šokuje popisem pokusu o sebevraždu, převozu do nemocnice a následného pobytu na záchytce. Přestože se jedná o zlomový bod jak v knížce, tak v životě autorky, vyprávění je povrchní a velice stručné. Tuto část příběhu, jak sama poznamenala, začala autorka psát již během své léčby v nemocnici. Krátký časový odstup zřejmě způsobil, že se tato důležitá pasáž v příběhu ztrácí na úkor jiných, méně zajímavých dějových linií.
Události, které následovaly po propuštění z nemocnice, jsou popsané rozsáhle a do hloubky, přestože se z velké části jedná o informace pro děj nepodstatné. Opakovaly se zde dlouhé pasáže s poučením, které knize zbytečně přidávaly na rozsahu.
Avšak máme tu i zlatou střední cestu. Autorce se povedlo poměrně přesně zachytit a přiblížit každodenní život pacienta na protialkoholním oddělení i to, jak léčbu ovlivnila současná pandemie.
Kromě nástrah, které číhají na cestě za abstinencí, se v knížce nachází i dějová linka o autorčině vztahu a útrapách s ním spojených. Zápletka o úspěšném americkém podnikateli a pacientce v protialkoholní léčebně, kteří se do sebe zamilují přes zprávy, je nevěrohodná a zcela nepravděpodobná.
Na věrohodnosti také ubírá zachování anonymity přítele pod pseudonymem „pan M". Již od začátku celý vztah působí nastrčeně a jako představa autorky o ideální milostné zápletce.
Přestože chápu nutkání autorky svůj příběh sdílet a šířit povědomí o problému

s alkoholem u žen, musím říci, že představa o napsání dobré knihy bez zkušeností a bez pomoci osoby znalé je naivní. Zároveň je nedostatečná práce redaktorky, poměrně často se v knize objevují překlepy. Během čtení jsem několikrát knížku odložila a často jsem přeskakovala celé odstavce až stránky, aniž by mi něco uniklo. Knihu bych celkově hodnotila spíše negativně.

SAFORKOVÁ, Veronika. Deník šílenství: konec alkoholičky. Praha: Dobrovský, 2021. ISBN 978-80-277-0273-2.

O autorce

Jmenuji se **JUSTINA UXOVÁ** a jsem studentkou gymnázia Jana Palacha Mělník. Se psaním začínám nově, ale literatuře se věnuji prakticky od dětství. Jako malá jsem vyrůstala na dobrodružných knížkách, které nám s bratrem táta vždy četl před spaním. *Dvacet tisíc mil pod mořem* od **Julesa Verna** je jedna z mála, které mi utkvěly v paměti. Svou první přečtenou knihu si bohužel nepamatuji, ale dobře si vzpomínám na hrdinu **Ondřeje Sekory** Ferdu Mravenece a jeho četná dobrodružství. Knihou mého

srdce se doposud stal román beatnického amerického spisovatele **Kena Keseyho** *Vyhoďme ho z kola ven*. Knížek, které na své přečtení teprve čekají, je na poličce mnoho. Nachází se zde spousta autobiografických a biografických textů jako *Vabank* **Michaela Kocába** nebo *Neuvěřitelný Ivan Král* od **Honzy Vedrala**.
Jako v každém správném domově, i u nás máme knihovnu, které nechybí diverzita žánrů. Sci-fi, fantasy, detektivky, thrillery, biografie a autobiografie, filosofická díla i kuchařky a mnoho naučné četby.

Justina Uxová, kvinta

Kniha bez (v)rubu? (recenze)

Téměř každý jistě někdy četl knihu, ze které nebyl ani nadšený, ani zklamaný. Prostě ji přečetl a nevadilo mu to, ale už nemá nutkání se za ní dále ohlížet, sbohem a šáteček. Vtom si čtenář uvědomí, že ačkoliv příběh zdánlivě končí, je teprve v půli cesty – když knihu otočí, příběh začíná nanovo. Ten samý příběh.

Okamžiky štěstí, takový název nese třetí kniha **Patrika Hartla**. Její přečtení však okamžik rozhodně nezabere, má všehovšudy přes 500 stran. Je to dvojromán, začíná tedy na obou stranách knihy, které se setkávají uprostřed. Vypráví o propletených životních peripetiích sourozenců Jáchyma a Veroniky, každý čtenáře provede jednou polovinou knihy. Ti ve svých bláznivých životech, o které se už od dospívání kvůli tragédii musí postarat sami, zažívají skutečně neskutečné okamžiky štěstí, následovány snad ještě neskutečnějšími okamžiky smůly.

To, čím si postavy procházejí, co si vlastní hloupostí způsobují, a hlavně s jakými náhodami se setkávají, je opravdu velmi nereálné, a jak již bylo naznačeno, v ději se střídají extrémní události tak, aby postava nebyla příliš dlouho šťastná či smutná a na mizině. Ale zajímají člověka vůbec postavy tohoto díla? Ty vedlejší jsou téměř všechny velmi ploché nebo dočasné. A samotní dva protagonisté jsou pro čtenáře spíše jen průvodci, kteří mu zprostředkují svá dobrodružství. Možná trochu podobně, jako je tomu například u Harryho Pottera, skrze jehož poněkud plochou a flexibilní postavu vnímáme fantastický svět kolem něj.

Kniha je nepopiratelně čtivá, psaná poměrně jednoduchým jazykem podobně jako předchozí **Hartlovy** romány a má svižné tempo, možná až příliš svižné. Nikdo se tedy nebude nudit, nikomu pravděpodobně nebude dělat problém přelouskat polovinu knihy, nehledě na to, kterou začne (i když jednoduchost se občas váže s předvídatelností děje nebo vztahů mezi postavami). Po otočení knihy čtenář ovšem stane před druhým úhlem pohledu, který vypráví z podstatné části stejný příběh a sem tam jen vyplňuje mezery důmyslně nastražené v životě druhé postavy – v jejím příběhu nejsou tyto informace třeba, ale čtenáře zajímají a ví, kde je najít, čte tedy dál. Jinak ale druhá strana nenabízí dostatečnou satisfakci za duplicitní informace. Atrakce v podobě oboustranné knihy sice přitáhne čtenáře, ale bylo by komfortnější sloučit oba pohledy v jednom románu, který by mohl mít o pár stránek méně.

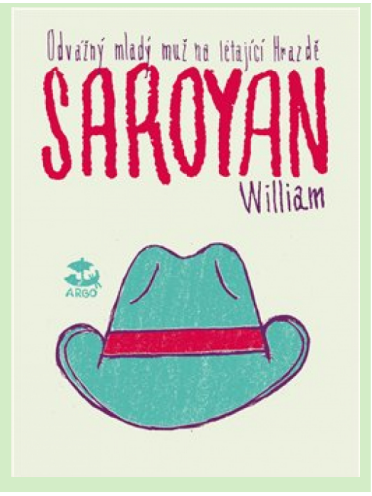
Jedna polovina knihy je velmi úsměvně zakončena lehce skrytou, ale zato téměř učebnicově provedenou starověkou formou deus ex machina. Je možné, že sám autor se v příběhu zamotal natolik, že k efektnímu zakončení musel sáhnout po této metodě. Lze to také považovat za náznak toho, že nechce, aby někdo v jeho knize hledal něco jiného než odreagování a pohled na lidský život skrze kaleidoskop.

HARTL, Patrik. *Okamžiky štěstí*. 2. vydání. Praha: Bourdon, 2018. ISBN 978-80-905173-8-7.

O autorovi

Jmenuji se **PAVEL PEROUTKA** a momentálně studuji sedmý ročník mělnického gymnázia. Ke knihám mne to táhlo už od malička, kdy jsem se s nimi seznámil třeba prostřednictvím ilustrací **Zdeňka Millera** v příbězích o krtkovi. *Jak krtek uzdravil myšku* byla jednou z mých prvních knih. Když jsem se naučil obstojně číst, začal jsem rychle tíhnout k dětským fantastickým sériím, jakou byl třeba *Klub záhad* od *Thomase Breziny*. V současnosti se snažím pročítat klasickou literaturou, z níž není jednoduché vybrat favorita, ale nejvíce mi v poslední době učaroval *Stříbrný vítr* **Fráni Šrámka**. Naopak už dlouho svádím boj s **Dostojevským** na stránkách *Zločinu a trestu*, který jsem kvůli své netrpělivosti už dvakrát odložil. Někdy se k němu vrátím, ale až budu začínat číst novou knihu, sáhnu raději po *Toulkách s Charleym* od **Johna Steinbecka** nebo po **Werichově** kompilaci *Úsměv klauna*, která nedávno přibyla do mé knihovny. Ta nyní čítá skoro 150 svazků. Většinou se jedná o fantasy romány, které jsem četl dříve, ale začínají jim konkurovat různorodé knihy bližší mému současnému vkusu, často z druhé ruky.

Mé knižní tipy

První kniha, kterou bych doporučil je *Jelito* od **Charlese Bukowského**, která mě oslovila díky svému drsnému humoru a tomu, jak živě dává nahlédnout do kruté reality autorova dospívání.

Druhým dílem je *Stříbrný vítr* od **Fráni Šrámka**, který pro současného čtenáře sice nejspíše nebude oddechovou četbou, ale odměnou mu bude nádherný vhled do hlavy mladého člověka, jenž se hledá v životě.

Za třetí bych doporučil sbírku povídek **Williama Saroyana** *Odvážný mladý muž na létající hrazdě*, které trochu podobně jako první kniha popisují život zhýralého spisovatele v meziválečném období ve Spojených státech amerických a ukazují autorovu životní filosofii.

Pavel Peroutka: O vráně

Kapky deště bubnovaly o převrženou popelnici na konci slepé zapadlé ulice. V té ulici byly vchody do dvou činžovních domů. V těch domech žili lidé, kteří měli psy, a ti psi byli strašně hubení a místy pelichali a vůbec byli celí oškliví, stejně jako jejich páníčci. A všichni v těch domech seděli u stolů a balili cigarety z nejlevnějšího tabáku. Někdy balily i děti a brzy začnou i ti psi. Kdo zrovna nebalil, kouřil buď z okna nebo v koupelně, nebo v obýváku, nebo v posteli, protože strašně pršelo.

Z té převržené popelnice vyběhla tlustá krysa. V tlamičce držela těstovinu. Marně se snažila vyhýbat kapkám, které měnily ulici na slepé rameno řeky, jež se valila dolů po hlavní silnici a dělala vrásky na čele ojedinělým řidičům. Krysa hledala úkryt, z popelnice na ni cenila zuby ještě tlustší a nenasytnější šedá tlama, která ji zbavila dosavadního příbytku.

****

Staré BMW zrychlovalo, dokud neminulo třesoucího se muže sedícího na chodníku. Voda z kaluže se rozlétla na desítky metrů a vodní smršť muže nahodila od hlavy k patě. Chlapci v autě se chechtali a vyhlíželi skrze provazce kapek další oběť.

Muž se zprvu ani nepohnul, neměl na to sílu. Jediná slza si razila cestu po jeho už tak mokré tváři, dokud se neztratila v neudržovaném porostu vousů. Pak vylovil rozklepanými prsty z jedné z mnoha kapes cigaretové papírky, jeden vytáhl a z prstů mu jej okamžitě vytrhla padající voda. Jmenoval se Pergl. Křestní asi ztratil, možná ho taky odnesla voda.

Pergl ztratil vůli a rovnováhu a svalil se na bok. Začal vzlykat. Nejprve tiše, postupně se přestával ovládat. Nekonečný monotónní zvuk deště však nepřehlušil.

****

Na okno dětského pokoje se ozývalo rytmické pronikavé ťukání. „Ťukťuk, ťukťuk!“ A znovu. Sofinka Mannová rozespale otevřela oči a uviděla kavku, která se dobývala do jejího pokoje.

„Ťukťuk?“ Nato holčička spustila: „Jůů ptáček! Ahoj ptáčku, chceš dovnitř? Určitě ti je zima, když venku prší, poď dovnitř, ať nenastydneš! Ty jsi vrána? Máš pěkný voči, takový… bílý. A kde máš maminku? Moje maminka je vždycky v práci a vrací se, až když spim, víš. Maj vrány mámy? Počkej, vodevřu ti vokno,“ a skutečně ho na skulinu otevřela.

Kavka hopsla dovnitř a zůstala stát na parapetu. Zvědavě si Sofinku měřila pohledem. Ta k ní vztáhla ruku a pták se k jejímu úžasu nechal pohladit. Pak „vránu“ popadla drobnýma ručkama a odnesla ji do postele. „Tady ti bude hezky teplo a uschneš, víš.“ Kavka neodporovala.

Dlouhou chvíli si spolu děvčátko a kavka povídaly, Sofinka ji šeptem zasvětila do chodu domácnosti, denních rutin svých rodičů a kde schovává sladkosti. Představila ji Bellu, svou hadrovou panenku a vysvětlila, proč je lepší než ta, co má Eliška ze školky. Belle chybělo oko. Kavka bedlivě naslouchala a občas něčím přispěla do konverzace. Byla velmi mírná, skoro se nepohnula, ani když ji Sofinka hladila.

Najednou holčička uslyšela kroky a škvíra pode dveřmi se rozsvítila. Zalehla ptáka, přehodila přes ně peřinu a předstírala spánek. Dveře se otevřely a místnost zaplavilo světlo. Křečovitě držela víčka zavřená i přes to, že byla hlavou otočená ke zdi, a snažila se pravidelně dýchat. Sofinčin tatínek si přisunul židli k její posteli, ale neslyšela, že by se na ni posadil. Slyšela jeho dech. Rozhodně nebyl pravidelný jako ten její. Tatínek… plakal? Hloupost, dospělí nepláčou. Nakonec si nesedl. Nechal židli židlí a odešel z pokojíčku.

Sofinka ještě chvíli čekala, než se posadila na posteli. Na místě, kde doteď ležela, ležela kavka. Asi spala, křídla měla podél těla, nehýbala se. Jen ty krásné oči na Sofinku pořád koukaly. Ta už ale byla unavená a chtěla jít spát. Otevřela okno, chytla svou spící vránu za ocas a vyhodila ji do deště.

****

Krysa byla zoufalá, chtěla jen klid. Chtěla sníst svou těstovinu a ukrýt se před deštěm. Měla hlad. Bezradně pobíhala po čtvrti a nemohla najít vhodné místo. Najednou uviděla velkou hromadu ležící na ulici. Doufala v pytle s odpadky, kde by mohla najít dočasný úkryt a nějaké další jídlo.

Odpadky to nebyly, krysa objevila člověka. Nebylo nad čím přemýšlet. Našla si cestičku pod jeho starou koženou bundu s mnoha kapsami a pod tričko kapely, která už dávno nehrála. To krysa vědět nemohla. Člověk byl ještě teplý a slabě oddychoval. A tak se krysa pustila do vystrojené hostiny.

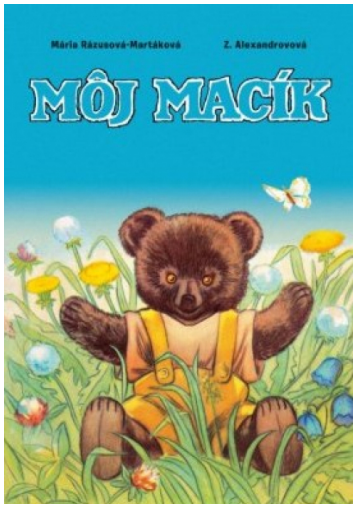
****

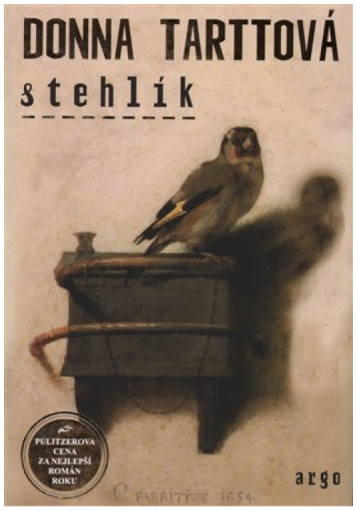
Tragická nehoda v Zahradní ulici. Došlo zde k čelní srážce dvou osobních aut. Řidička jednoho z vozidel na místě zemřela. Jeden ze tří mladých mužů z druhého vozu, spolujezdec, byl ve stabilizovaném stavu dopraven do nemocnice. Viníka policie zatím nedokáže určit.

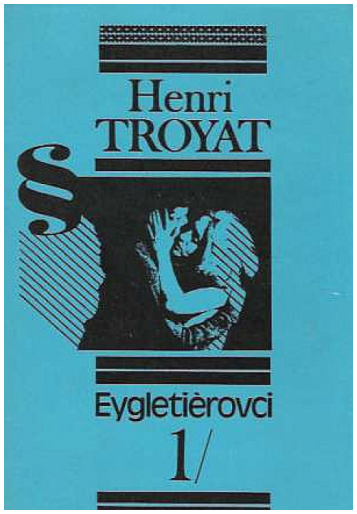
Pavel Peroutka, septima

Martina Blažeková, vyučující

Martina Blažeková (pracovnice programového oddělení Městské knihovny Mělník, literární teoretička, doktorandka FF UK)

Dlouho jsem si myslela, že si svoji první knížku nepamatuji, že zapadla pod nánosy přečtených knih. Až s vlastními dětmi jsem přišla na to, že moje první knížka byla slovenská pohádka *Môj macík* – o plyšovém medvídkovi, který spadl holčičce do potoka, a byl z toho průšvih.

První kniha, kterou jsem přečetla, sice zapadla pod nánosy všech přečtených knih v paměti, vybavuji si ale první jedinečný zážitek z rozsáhlého a výrazného díla – prózy *Jih proti Severu* od **Margaret Mitchellové** (asi v deseti letech). Od té doby je román mým nejoblíbenějším literárním žánrem, protože umí čtenáře pohltit a jen tak nepustit, a občas se dokonce stane, že jej na konci vyplivne jako trošku jiného člověka.

Oblíbených knih jsou stohy. Zmíním alespoň poezii americké básnířky **Elizabeth Bishopové**, trilogii *Eygletiérovci* francouzského prozaika **Henryho Troyata** a benátské eseje ruského exilového autora **Josifa Brodského**.

Nedočetla jsem *Tajnou historii* **Donny Tarttové**, jejíž *Stehlík* mě nadchl. Ale plánuji dočíst.

Nespočet knih na mě čeká a já se na ně všechny těším.

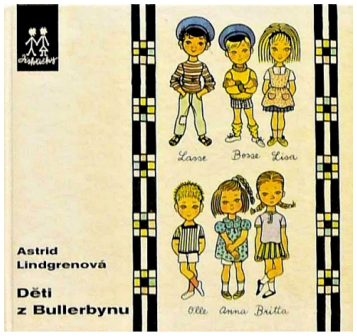
Knih mám bezpočet, dvě plné knihovny a třetí knihovnu plánuji! Asi proto dělám v knihovně, abych ji měla nejen doma, ale také v práci. Žánry i literární druhy mám všechny, převládá asi próza, ale miluji i odbornou literaturu, slovníky a katalogy z výstav. Mým nejnovějším úlovkem je *Slovenský etymologický slovník*.

Damián Fabián Humpolec, 3. A

O autorovi

Jmenuji se **DAMIÁN FABIÁN HUMPOLEC** a jsem studentem 3. ročníku Gymnázia Jana Palacha v Mělníku.
Mojí první knihou byla *Liška Bystrouška*, kterou mi vždy před spaním četli rodiče. Líbilo se mi, jak liška Bystrouška dokázala přechytračit hloupého a lakomého řezníka Krkovičku. Kéž bych si dokázal také poradit s hloupostí takhle jednoduše.
Mojí první přečtenou knihou byly *Děti z Bullerbynu* od **Astrid Lindgrenové**, kterou jsem začal číst v první třídě. Oslovila mě natolik, že jsem se k ní musel vracet v nadcházejících letech znovu.
Naposledy jsem ji četl v 6. třídě a pořád stejně mě dokázala vtáhnout do děje jako před lety.
Vlastně jsem nikdy nedočetl sérii knih o *Harry Potterovi*. Ne, že by mě tento příběh nezaujal, ale pokaždé, když jsem viděl filmové zpracování (můj bratr je velkým fanouškem Harry Pottera a vždy mě přinutil se na něj dívat), neměl jsem poté potřebu ho číst.
Momentálně se chystám přečíst si *Obraz Doriana Graye* od **Oscara Wilda** jakožto povinnou četbu pro maturitní zkoušku z českého jazyka. Tato kniha mě

zaujala svými odvážnými motivy na tehdejší dobu. Navíc je zde krásně vidět, jaký negativní vliv na vás může mít druhá osoba, aniž by to tak zamýšlela! (?)
Nemám úplně přehled, kolik knih ve skutečnosti vlastníme. Máme je ve velké společné rodinné knihovně, kam každý z nás přispívá. Často po přečtení vracím knihy do knihobudky, kde si je může půjčit kdokoliv a mohou dál dělat radost. Nicméně bych to viděl na číslo pohybující se okolo 100 knih. Nejvíce knih mám však já. Většinou se jedná o historické, odborné nebo beletrii.

Peníze od Hitlera (esej)

Román *Peníze od Hitlera* **Radky Denemarkové** představuje panoptikum životních událostí hrdinky příběhu Gity Lauschmannové, které je rozdělené do dvou časových rovin, 1945 a 2005. Toto literární dílo s filozofickými motivy je řazeno mezi maturitní díla. Kniha získala ocenění Magnesia Litera za prózu.

Jak již bylo naznačeno, děj je rozdělen do dvou časových linií. První začíná v roce 1945 po konci druhé světové války v Evropě, kdy se vrací do své rodné vesničky Puklice z koncentračního tábora mladá šestnáctiletá zubožená židovka Gita Lauschmannová. Vrací se na své rodné místo s očekáváním šťastného shledání s celou svou rodinou. V domě místo ní nachází úplně cizí lidi, kteří označili Gity rodiče za kolaboranty a zrádce, tudíž si mohli „právem“ přivlastnit dům Lauschmannových. Gitě se to po příchodu domů nechce líbit, a tak se snaží utéct a říct ostatním pravdu. Jenže je napadena zlodějem svého rodinného domu. Gita je odsouzena k mučení, týrání a v neposlední řadě i smrti. Před tou ji zachrání až těhotná žena, která ji nechce mít na svědomí. Díky ní uteče z Puklic a vrací se sem až v roce 2005 ve druhé časové rovině. Gita Lauschmannová, jako již 76letá dáma, se sem přichází na sklonku svého života vypořádat se svou rodinnou minulostí, očistit reputaci rodičů, získat nazpět svůj rodinný dům a hlavně najít kus sebe, který ztratila před 60 lety.

Prvním, co musím zdůraznit v pozitivním i negativním duchu, je jazyková stránka. Autorka hojně využívá obrazná pojmenování, metafory, metonymie, přirovnání, ale jsou časté i hyperboly. Celkově jazyk působí metaforickým dojmem. Četba se tím komplikuje, významy problematizují. Při četbě se často čtenáři může stát, že po přečtení odstavce vůbec neví, co se momentálně odehrálo. Navíc autorka používá obrazná pojmenování v několika větách za sebou. V díle je vidět jasná snaha o úmyslnou retardaci děje. Tohoto efektu bylo dosaženo rozborem momentálních vnitřních pohnutek hlavní hrdinky. Troufám si říct, že při každém aktu jednání ústřední postava analyzuje své pocity, vjemy, dojmy, proto nikoho nemůže překvapit množství monologů. Pokud se mám zmínit o vrstvách slovní zásoby, která v příběhu hraje také podstatnou roli, vyskytuje se zde mnoho vulgarismů, ale nejsou používány samoúčelně. V konkrétní situaci působí věrohodně, nikoliv uměle vytvořeným dojmem, a vystihují aktuální atmosféru, duševní rozpoložení nebo i určitý životní nadhled hlavní hrdinky. Dle mého názoru se v příběhu podařila typizace. Autorka přesně vystihla život lidí z tradičního venkova, jejich chování, které je ovlivněno nižším vzděláním, nezájmem o nové informace nebo uzavřeností celé místní komunity, kam neprostoupí mnoho názorů zvnějška. Všichni všechno o sobě vědí, a tudíž si i navzájem radí. Vytváří jeden společný názor uplatitelný pro jednoho konkrétního jedince. Nejvíce ocenitelné není vykreslení povahy, chování venkovanů, nýbrž mluvy. Jazyk venkovanů je nespisovný, hrubý, drsný, místy hulvácký a do toho je mísen s moravským dialektem, což dokresluje charakter postav.

Obsahově se dá děj rozdělit do historicko-filozoficko-etické roviny. Kniha lehce nastiňuje dobový historický kontext. To je vidět i na kompozici díla, která je retrospektivní, kdy jedna část příběhu se odehrává v minulosti a druhá v současnosti. Dle mého názoru šlo autorce o to, aby už rovnou nastínila i druhou část příběhu a díky prvé části čtenář pochopí, jaký následek do budoucna bude mít tato tíživá minulost. První část plní roli jakéhosi můstku a jakési paměti Gity, proto už ve druhé části není užito psychedelických výjevů. Díky tomuto časovému rozložení může příběh působit neuspořádaně a rozervaně. Často se střídají vzpomínky se současností a vytváří drobný chaos čtenáři při uspořádání si myšlenek a chápaní chronologického sledu událostí. Autorka se nejvíce zaměřila na filozofickou podstatu věci. Věrohodně a přesně nastínila situaci přeživších židů po druhé světové válce na osudu ústřední postavy, která se musela potýkat s dalšími nenávistnými projevy i svých sousedů. Hrdinka příběhu se dostává do bezvýchodné a paradoxní situace tím, že její rodiče byli

označeni za kolaboranty a majetek jim byl zkonfiskován. S otázkou etiky a morálky si autorka v příběhu pohrává. Po celou dobu vyprávění implikuje obraz bezcharakterních lidí jdoucích přes mrtvoly, kteří nemají žádné svědomí. Takovýto obraz skutečnosti si vytvoří každý z nás, a to ani ne podvědomě, a s každou další četbou se v tomto stanovisku utvrzuje. Gita Lauschmannová působí jako prototyp oběti, který se snaží být v rámci celku svobodným tvorem, na nikom nezávislým. Přesto musí zaplatit kolektivní vinou. Toto je jen zdánlivý nedokonalý odraz skutečnosti, který autorka vyvrátila v samotném závěru, kdy příběh zakončila dosti překvapivě nečekaně a šokovala nejednoho čtenáře vzpomínkou Gity Lauschmannové na jejího otce a jeho vztah k nacismu. Není přímo řečeno, zda byl otec oddaným, zfanatizovaným stoupencem nacismu či členem nacistické strany. Tímto bodem jako by dílo pozbylo svoji dějovou zápletku, tudíž význam, ale není tomu tak. Je nutno uznat, že kdyby to byla pravda, ospravedlňovalo by to obyvatele Puklic jen zčásti, přece mají buď svědomí, nebo ho nemají a jen sami sobě jsou zodpovědní za své jednání. Dalo by se argumentovat tím, že byli v napjaté situaci, ve které se báli i o svou existenci. To by mohlo být to, o co chtěla autorka provokativně usilovat. Ukázat povahu a chování člověka v situaci, ve které mu jde o budoucnost a má šanci se zachránit tím, že vezme budoucnost druhému.

Další a poslední výraznou složkou obsahu je hluboký filozofický přesah. Tou nejhlubší otázkou je „kde jsou hranice toho, co člověk je schopen vydržet a co už ne“. Tohle je myšlenka, která musí každému čtenáři rezonovat v hlavě při pohledu na sled tragických životních událostí Gity. Autorka „mez výdrže“ posouvá čím dál tím výš. Nejedná se jen o prožití hrůz koncentračního tábora nebo perzekuci ze strany jejích sousedů, ale myslím si, že to nejhorší byla brutální vražda malého syna Gity, kterou Radka Denemarková popsala dle mého názoru příliš naturalisticky. Uříznout dítěti hlavu nožem, který poté následně použili vrazi na přípravu jídla, má nádech sadismu. Popis této scény byl živý a dynamický. Dramatický výjev slouží jako hyperbola, protože posouvá Gitinu mez výdrže stále výš. Gita zažila další bolestivou ránu, ztrátu syna, ale přesto musel jít život dál. Myslím si, že dynamičnost scény má ještě více umocňovat bolestivost a hloubku prožívání emocí.

V dějové lince se dozvídáme i proč kniha dostala název Peníze od Hitlera. Gita argumentuje tím, že dostává peníze od různých spolků za odškodnění židovské perzekuce.

Knihu bych doporučil pokročilým čtenářům, a to kvůli její umělecké a jazykové náročnosti. Jednoduché není ani téma, které skýtá řadu filozofických přesahů, ale čtenář musí mít při četbě zároveň určitý nadhled a životní zkušenosti, aby se mohl vžít do osudu hlavní hrdinky.

DENEMARKOVÁ, Radka. *Peníze od Hitlera: (letní mozaika)*. Brno: Host, 2006. ISBN 80-7294-185-2.

O autorce

Jmenuji se **VIKTORIE ŠOHAJOVÁ** a jsem studentkou závěrečného ročníku mělnického osmiletého gymnázia. Vášnivou čtenářkou jsem sice již od malička, ale vzpomenout si, která kniha pro mě byla tou úplně první, není zrovna snadný úkol. V paměti jsem však vyhrabala vzpomínku na leporelo s básničkou *Polámal se mraveneček*, kterou jsem milovala ještě dříve, než jsem uměla číst. Když jsem začala chodit do školy, oblíbila jsem si knížky jako *Heidi děvčátko z hor* od **Johanny Spyriové** nebo *Děti z Bullerbynu* od **Astrid Lindgrenové.**

Momentálně nemám jednu oblíbenou knížku, ráda si však přečtu něco od **Haruki Murakamiho** či **Jacquesa Préverta**, líbil se mi také román *Pravidla moštárny* od **Johna Irvinga**, sbírka prozaických textů *Pálenka* od **Matěje Hořavy** a v poslední době se hodně zajímám i o klasickou literaturu.
Knihy, kterými jsem se už naopak přesytila, jsou dystopické a young adult romány. Když jsem proto nedávno četla knihu *Nikdynoc*, jejímž autorem je **Jay Kristoff**, světově uznávaný autor fantasy a sci-fi, ani jsem ji nedočetla.

Kromě knih odbornějšího rázu se v nejbližší době chystám dočíst **Hrabalova** *Něžného Barbara*, na kterého už v mé knihovně pomalu začíná sedat prach.
Snažím se být minimalistkou a neschraňovat tolik knih, ale i tak mi jich na poličkách leží asi třicet a dalších pět by mělo co nevidět dorazit.

Mé knižní tipy

Jako prázdninové čtení bych doporučila **Hrabalova** *Něžného barbara*, příjemně napsanou knížku plnou vtipných pasáží a vzpomínek na Hrabalova kamaráda a výtvarníka Vladimíra Boudníka. Další knížkou, po které bysta mohli sáhnout, je *Kafka na pobřeží* od japonského spisovatele **Haruki Murakamiho** – tajuplné dílo plné podivných postav a pasáží, při jejichž čtení často nevíte, co je vlastně realita a co jen sen.

Viktorie Šohajová, oktáva

Peníze od Hitlera – bolestivý příběh mučednice? (recenze)

Radka Denemarková ve své Magnesií Literou oceněné beletristické druhotině *Peníze od Hitlera* popisuje strasti německo-česko-židovské ženy, která se po skončení druhé světové války snaží začlenit zpět do společnosti. Její boj o normální život a uctění památky jejích rodičů, zabitých v koncentračním táboře, je však neustále podkopáván nepochopením a ignorancí jejího okolí.
K smrti vyčerpaná, ani ne osmnáctiletá Gita Lauschmannová jako jediná přeživší z rodiny přichází zpět z koncentračního tábora do rodných Puklic a nese si s sebou naději, že se konečně vrátí domů. Ostatní pukličtí obyvatelé jí však kvůli německému původu opovrhují a Gita musí z vesnice utéct. Nepochopení a odpor okolí ji provází v celém příběhu, ona se však nevzdává a urputně se probíjí světem dál.
Na sklonku života chce očistit jméno své rodiny a na její počest vystavět v rodných Puklicích pomník. Zde se však vše začne hroutit, staré rány se otevírají a obyvatelé vesnice se ke Gitě staví s odmítavým odporem.
Kompozice knihy přehledně rozdělující příběh do šesti částí nazvaných *Návraty* není nikterak náhodná; téma snahy o navrácení se do společnosti, do již neexistující rodiny či do Gitina dětství před válkou je patrné v celém románu.
Jednotlivé příběhy jsou jakýmisi polámanými kachličkami poskládanými do mozaiky, která se sice na první pohled zdá roztříštěná, ale v konečném důsledku tvoří působivý celek.
Román vyniká především inovativním použitím jazyka, s nímž si **Denemarková** neotřele hraje, aby co nejautentičtěji vystihla charakter scény či pocitů člověka. Návrat první, odehrávající se o 60 let dříve než zbytek knihy, má jazykově zcela jiný charakter než druhá část díla. Přítomné jsou snivé, až psychedelické popisy pocitů mladé Gity plné bravurně použitých jazykových prostředků. Tyto výjevy zachycují převážně intenzivní, zmatené a tryznivé emoce, jež osamocená, traumatizovaná dívka zažívá bezprostředně po skončení války. V druhé části knihy je takových pasáží už mnohem méně, čímž autorka zdůrazňuje časový rozdíl a psychické dozrání hlavní protagonistky. Odlišnost druhé části se neprojevuje pouze v méně poetickém a popisnějším jazyce, ale i v obsahu – kapitoly mají více děje a jsou protkané četnými vzpomínkami. Příběh je navíc vyprávěn z pohledu více charakterů, které jsou tak uvěřitelně a plasticky vykresleny, že čtenáři občas připadá, jako by je vlastně znal.
Obdivuhodná přirozenost, s jakou **Denemarková** popisuje jednotlivé postavy, události a vzpomínky, pomáhá čtenáři naplno se ponořit do díla a prožívat příběh s nimi.
Zdánlivá roztříštěnost a nepřehlednost knihy, která je patrná hlavně u snových popisů často volně se prolínajících do popisované reality, by mohla začátečníkovi místy ztěžovat čtení, avšak zkušený a pozorný čtenář (jemuž je dílo primárně určeno) jistě nebude mít potíže a bez problémů si vychutná každičké ze slov, jež Denemarková rozvážně klade za sebe, a bude hltat místy tak krutý příběh až do konce.
Konce, s jehož přečtením se čtenáři pravděpodobně pod rukama sesype celá pečlivě poskládaná mozaika. **Radce Denemarkové** se v románu *Peníze od Hitlera* bravurně povedlo, místy provokativně, čtenáři úspěšně přiblížit problematiku odsunu Němců a doživotního traumatu člověka zasaženého holocaustem.

DENEMARKOVÁ, Radka. *Peníze od Hitlera: (letní mozaika)*. Brno: Host, 2006. ISBN 80-7294-185-2.

Renata Špačková, vyučující

Jmenuji se **RENATA ŠPAČKOVÁ** a učím na Gymnáziu Jana Palacha Mělník český jazyk (a dějepis). Spolu s pracovnicemi Městské knihovny Mělník jsem vymyslela kroužek s názvem *Ponoř se do knihy* a jeho členům jsem zadala i „knižní" dotazník. Vypracovali ho, ale zároveň vznesli požadavek, aby vznikly i medailonky vedoucích kroužku. Dobrá.

Vzpomínat si v mém věku, která kniha byla mou první, není jednoduché, spíše až nemožné. Musím proto otázku poněkud modifikovat. Oblíbeným leporelem mého dětství byla malinká knížečka o polámaném mravenečkovi od **Ondřeje Sekory**. Ta úleva, když uzdravený ráno vyskočil z postele! Tato knížečka provázela i mého syna (soudě podle jejího stavu ji také měl v oblibě) a nyní ji mám připravenou pro svého vnuka.

Postupme dál. První samostatně přečtená kniha? Nevím. Ale mnohonásobně přečtenou byly *Děti z Bullerbynu* **Astrid Lindgrenové** s ilustracemi **Heleny Zmatlíkové**. Na nich se mi líbil Bosse. Vždy jsem s uspokojením četla, jak se podařilo Bullerbynským zvládnout předvánoční ruch a na Štědrý den již bylo vše slavnostně připraveno.

A záviděla jsem dětem severské zimy.

Která kniha mne zdolala, kterou jsem odložila. V tomto ohledu se řídím desaterem nezadatelných práv čtenáře, které stanovil ve své knize *Jako román* **Daniel Pennac**. Tím potřebným pro danou chvíli je právo odložit knihu. Po řadě pokusů jsem vždy opustila ty, jež patří do žánru fantasy, což je pro většinu studentů nepochopitelné. Neumím vstoupit do fantazijního světa plného nadpřirozena. Ztrácím se v něm. Jedinými povinnými výjimkami jsou tituly z maturitního kánonu a vlastně ještě **Lewisovy** *Letopisy Narnie* – dokonce jsem byla v italském městě Narni, kde jsem potkala i Aslana.

Knihy mě obklopují všude, i když jsem se části z nich musela zbavit, když jsme se stěhovali. Dodnes některé hledám. Přestože jsem se s některými tituly rozloučila, přestože jsem si pořídila elektronickou čtečku, přestože jsem začala poslouchat audioknihy, jsem už opět v neutěšených prostorových podmínkách, protože stále nedokážu odolávat nabídce. Kdy je všechny přečtu? Snad v důchodu. Po které ráda sáhnu? Vždy mě pobaví román *Pan Kaplan má svou třídu rád* od **Lea Rostena** ve fantastickém překladu **Antonína Přidala**. Nemohu však říci, že se jedná o mou nejoblíbenější knihu, tu neumím vybrat. Mám ráda nadčasovost díla **Williama Shakespeara**, odvahu **Kateřiny Tučkové**, pláču s Malým stromem **Forresta Cartera**, učím se trpělivosti a pochopení v knihách **Torey L. Hayden**, prožívám ochromení dějem se Sofií Zawistovskou v románu **Williama Styrona**, zdráhám se odpovědět na otázku v titulu knihy **Prima Leviho** *Je-li toto člověk*, fascinují mě verše *Magorových labutích písní*,... Jak je těžké vybírat.

A co o prázdninách? Právě včera jsem neodolala nabídce z nakladatelství Argo a objednala si britský bestseller *Hamnet* **Maggie O'Farrelové**, který mě vrací k již zmíněnému Shakespearovi, resp. k jeho synovi, a dále román **Magdalény Platzové** *Život po Kafkovi* věnovaný jeho snoubence Felici Bauerové. Jistě sáhnu i po hromadě knih věnovaných Ukrajině a Rusku, které jsem si v Praze koupila v den, kdy Ruská federace zahájila útok na sousední svrchovanou zemi. Ty patří do literatury odborné a populárně naučné. K nim však připojím ještě antiutopické dílo **Vladimira Sorokina** *Den opričnika*. Sorokin již v roce 2008 věděl. A vrátím se k **Bohuslavu Reynkovi**, protože v obdivuhodné humpolecké *8smičce* (Osmičce) bude 25. 6. 2022 zahájena výstava *Jdu prachu samotou s průhledy do zahrad. Reynek v dialogu*.

Kolik mám doma knih? Zjistila jsem, že počet neumím odhadnout. Po letmém přepočítání některých polic usuzuji, že se pohybuji v řádu tisíců, uložených v knihovně domácí a deponovaných do školy. Na zjištění skutečného počtu si dávám rok, číslo zveřejněním v pokračování našeho časopisu.

Jom ha-šoa

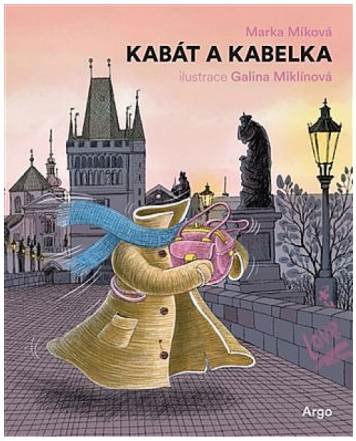

Část členů kroužku se zúčastnila čtení jmen obětí holocaustu. V sekundě předcházela příprava. Věnovali jsme se **Petru Ginzovi** - jako autorovi (*Návštěva z pravěku*) a jako hlavnímu hrdinovi knížky *Transport za věčnost* od **F. Tichého**.

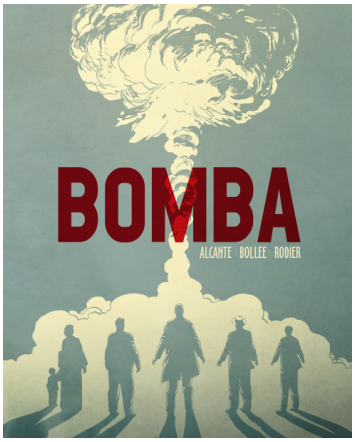
Doporučujeme: HOST

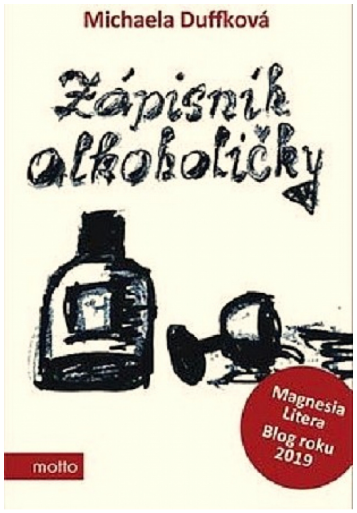
Co jsme neudělali

Na začátku byl sestaven seznam knížek, spíše novějších (výjimku tvořily ty z maturitního kánonu, u kterých se spojovalo příjemné s užitečným), které se měly stát předmětem našich recenzí.

Roztomilou knížečku *Kabát a kabelka* si nevybral nikdo, asi protože je určena spíše pro 1. stupeň. Komiks *Bomba* zdolal Aničku, ač má mnohé tituly tohoto žánru za sebou. Justina

již nechtěla číst další knihu s hlavní hrdinkou alkoholičkou, ač by nás srovnání zajímalo.

Přání

Milí přátelé, současná doba nás nenechává klidnými z řady důvodů. Pojďme se proto v letních měsících ponořit **do knih i do vody**!!! Hezké léto.

Ponoř se do knihy

Časopis zájmového kroužku.
Redakce: členové kroužku.
Editorka: Renata Špačková.
Gymnázium Jana Palacha
Pod Vrchem 3421, Mělník
gjp@gjp-me.cz
https://www.gjp-me.cz/
28. 6. 2022